

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Jogharmonizációs jogalkotás Magyarországon

Szerző:

dr. Varga Nóra

Budapest,

2015. május 3.

Jogharmonizációs jogalkotáson azt a folyamatot értjük, amelynek célja, hogy egy adott uniós tagállam joga az Európai Unió jogával összeegyeztethető legyen. Amikor egy európai állam úgy határoz, hogy be kíván lépni az Európai Unióba, kötelezettséget vállal arra, hogy belső joganyagát hozzáigazítja az Európai Unió jogához. E kötelezettség teljesítése érdekében át kell világítani a teljes jogrendszerét, hogy kiszűrje az uniós joggal össze nem egyeztethető rendelkezéseket, és már a csatlakozást megelőző években egy igen intenzív jogalkotási tevékenység keretében el kell végeznie a szükséges jogalkotási feladatokat. Ennek során a leendő tagállam bevezeti hazai jogában az uniós jog által szabályozott, de a hazai jogában korábban nem ismert jogintézményeket, módosítással igazítja hozzá a már korábban is szabályozott jogintézményekre vonatkozó jogszabályait az uniós joghoz, és egyúttal hatályon kívül helyezi azon jogszabályait, amelyek olyan területeken szabályoznak, ahol az Unió már közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktust alkotott, és így belső tagállami jogszabály hatályban tartására már lehetőség.

Minden tagállamban, így Magyarországon is, intenzív jogharmonizációs jogalkotás zajlott a csatlakozást megelőző években. Az uniós tagságból fakadó kötelezettségek teljesítése azonban a csatlakozást követően is folyamatosan kihívás elé állítja a tagállami jogalkotót, hiszen az uniós jog folyamatosan változik, fejlődik, mozgásban van. Ezért manapság valamennyi tagállam jogalkotási tevékenységében kiemelt helyet foglal el a jogharmonizációs célú jogalkotás.

Minden tagállamnak, így Magyarországnak is ki kellett alakítania egy olyan rendszert, amely lehetővé teszi, hogy az uniós tagságából fakadó jogharmonizációs jogalkotási feladatokat sikerrel tudja ellátni. A kialakított rendszernek alapvetően két fontos követelményt kell érvényre juttatnia. Az egyik, hogy biztosítani kell, hogy az uniós jog hazai jogba való átültetése illetve végrehajtása az uniós jogalkotó által előírt határidőre megtörténjen. A másik, nem kevésbé fontos szempont az, hogy a jogharmonizációs célú jogszabálynak tartalmában is megfelelőnek kell lennie, azaz minden szempontból alkalmasnak kell lennie arra, hogy az uniós célkitűzések megvalósulását az uniós tagállamban teljes körűen biztosítani tudja. E rövid bevezető után azt szeretném felvázolni, hogy hogyan és milyen keretek közt működik Magyarországon a jogharmonizációs célú jogalkotás. Vagyis a témánk annak bemutatása, hogy hazánk milyen intézményrendszert alakított ki annak érdekében, hogy a magyar jogot az uniós joggal összhangba hozza, és folyamatosan biztosítsa a hazai jog uniós jognak való megfelelését.

A jogharmonizációs célú jogalkotás első lépése minden esetben a szabályozási igény felmérése. A jogalkotási kötelezettséget generáló uniós jogi aktusok azonosítása a jogharmonizációs célú jogszabály előkészítéséért felelős kormányzati szerv feladata. Annak eldöntése érdekében, hogy az adott - elfogadott és kihirdetett - uniós jogi aktus szükségessé tesz-e tagállami jogalkotást, valamennyi uniós jogi aktust külön-külön vizsgálat tárgyává kell tenni.

Szorosan vett jogharmonizációs jogalkotási kötelezettség csak a kötelező jogi aktusokból fakad, a nem kötelező jogi aktusok esetén, amilyen pl. az ajánlás, a tagállam saját hatáskörben döntheti el, hogy alkalmazza azt vagy sem. Amennyiben a tagállam a nem kötelező jogi aktus alkalmazása mellett dönt, a kötelező jogi aktusokhoz hasonlóan fel kell mérnie az abból fakadó jogalkotási feladatokat, és hasonló elvek mentén kell elvégezni a szükséges kodifikációt.

A jogharmonizációs feladatok szempontjából továbbá különbséget kell tenni a közvetlenül alkalmazandó és az implementációt igénylő jogforrások között. A rendelet, az irányelv és a határozat kötelező jogi aktusok, de lényeges különbség van közöttük jogi természetüket illetően. Az irányelvek az elérendő célokat írják csak elő, ezért fő szabály szerint átültetést, tehát hazai jogalkotást igényelnek. Ettől eltekintve nem kizárt, hogy az irányelvből azért nem származik jogalkotási kötelezettség, mert a hazai jogszabályi környezet külön beavatkozás nélkül is az irányelv által előírt célokkal teljes mértékben összhangban van. Az irányelvekkel ellentétben a rendeletek külön transzformáció nélkül a belső jogrend részévé válnak, ami nem jelenti automatikusan azt, hogy semmilyen jogalkotási feladat nem fakad belőlük. A határozatok ugyancsak kötelező aktusok, és bár a rendeletekhez képest, amelyek általános hatállyal bírnak, általában korlátozott személyi hatályúak, és ritkábban igényelnek hazai jogalkotást az irányelvekhez és rendeletekhez képest, a határozatokat is meg kell vizsgálnia a jogalkotónak esetről esetre. A határozatban foglaltak tartalmára tekintettel kell eldönteni, hogy az az államon kívüli szereplőkre nézve tartalmaz-e olyan előírásokat, amelyek érvényre juttatása jogalkotási lépéseket igényel.

Ha megtörtént a jogharmonizációs célú jogalkotást igénylő uniós aktusok azonosítása, akkor a következő lépés a szükséges feladatok programozása, majd a programozott feladatok figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy a programozott jogalkotás határidőre ténylegesen meg

is valósuljon. A határidőnek azért is van különös jelentősége, mert az Európai Bizottság, mint a „szerződések őre” folyamatosan figyelemmel kíséri a tagállamok jogharmonizációs tevékenységét, és amennyiben hiányosságot tapasztal, kötelezettségszegési eljárást indít a tagállammal szemben.

Az irányelvek tekintetében a tagállami jogalkotási késedelem azonnal a Bizottság tudomására jut, hiszen valamennyi irányelv előírja a tagállam számára, hogy az irányelv átültetése érdekében elfogadott jogszabályokat jelentse be a Bizottság számára. Ezt a bejelentést hívjuk notifikációnak. A Bizottság folyamatosan figyelemmel követi az irányelvek által előírt határidőket, és amennyiben a notifikáció határidőre nem történik meg, automatikusan megindítja a kötelezettségszegési eljárást a reitens tagállammal szemben. A Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta az uniós jogi aktusok nemzeti jogba történő átültetésében vagy végrehajtásában tapasztalható késedelem miatt megindult kötelezettségszegési eljárások a korábbiakhoz képest is súlyosabb következményekkel járhatnak a tagállamra nézve. Ha ugyanis az eljárás eljut a bírósági szakba, az Európai Bíróság már a Bizottság első keresete alapján kényszerítő bírság vagy átalányösszeg megfizetésére kötelezheti a tagállamot, míg az egyéb okból indult kötelezettségszegési eljárások eredménye kizárólag a kötelezettségszegés megállapítása lehet, bírság kiszabására csak egy újabb, a bíróság ítéletében foglaltak nem teljesítése miatt indult eljárásban kerülhet sor.

Mindezek miatt nagyon fontos, hogy a jogharmonizációs jogalkotás megfelelően legyen programozva. Valamennyi uniós jogi aktus egyedileg meghatározza, hogy rendelkezéseit konkrétan mely időponttól kell alkalmazni. Erre a határidőre az adott uniós jogi aktus kapcsán szükséges hazai jogalkotásnak ténylegesen és teljes körűen meg kell valósulnia, és az elfogadott jogharmonizációs célú jogszabályokat hatályba is kell léptetni. Ennek biztosítása érdekében minden tagállamnak ki kell alakítani a jogharmonizációs célú jogalkotás programozásának rendjét, és hatékony belső kontroll kell, hogy működjön a tagállami kormányzaton belül, amely alkalmas arra, hogy a programozott feladatok megvalósulása során tapasztalható esetleges késedelmekre kellő időben rámutasson, és ez által elősegítse a késedelmek mihamarabbi felszámolását.

A jogharmonizációs programozás hazai intézményrendszerét az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében szükséges jogszabály-előkészítési feladatok teljesítéséről szóló 302/2010.

(XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza. E kormányrendelet alapján a jogharmonizációs programozás központi eszköze a jogharmonizációs javaslat, amelyet el kell készíteni minden egyes uniós jogi aktushoz, ami akár ténylegesen, akár potenciálisan hazai jogalkotást igényel. A jogharmonizációs javaslat tartalmazza az adott uniós jogi aktus kapcsán elfogadandó új jogszabályok, módosítandó jogszabályok és hatályon kívül helyezendő jogszabályok felsorolását, valamint minden egyes jogalkotási feladat ütemezését az első közigazgatási egyeztetés, - szükség esetén Kormány és/vagy az Országgyűlés döntése - a kihirdetés és a hatályba lépés időpontjának a feltüntetésével. (Ha az adott uniós jogi aktusnak való megfelelés a hazai jogszabályi környezetben külön jogalkotás nélkül is biztosított, vagyis az uniós jogi aktusból csak potenciálisan származik jogalkotási feladat, a jogharmonizációs javaslatot akkor is el kell készíteni, ez esetben a megfelelést biztosító, már elfogadott jogszabályok tüntetendők fel.)

A 302/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a jogharmonizációs javaslat elkészítésére és véglegesítésére rövid határidőt állapít meg. A jogharmonizációs javaslat tervezetét a jogharmonizációhoz szükséges jogalkotási feladat előkészítéséért a kormányzati feladat- és hatáskörmegosztás alapján felelősséget viselő miniszter vagy egyéb állami szerv készíti el, olyan időben, hogy a tervezet az adott uniós jogi aktus Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételét követő 30 napon belül közigazgatási egyeztetésre legyen bocsátható. Ez a határidő az irányadó abban az esetben is, ha pl. egy irányelv átültetésére a kihirdetését követően évek állnak rendelkezésre, vagyis a szükséges jogalkotási feladatok felmérése és ütemezése az átültetésre vagy végrehajtásra nyitva álló idő mennyiségétől függetlenül késedelem nélkül megtörténik.

A főfelelős miniszter vagy egyéb szerv minden esetben megküldi a tervezetet egyeztetésre az igazságügyért felelős miniszternek (jelenleg az igazságügyi miniszter), az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszternek (jelenleg a külügyminiszter), az államháztartásért felelős miniszternek (jelenleg a nemzetgazdasági miniszter) és az egyéb esetlegesen érintett minisztereknek, akik a tervezetre észrevételeket tehetnek, majd az egyeztetés eredményeként véglegesített javaslatot újra meg kell küldeni az igazságügyért felelős miniszternek. A javaslat tárcaközi egyeztetésére megint csak rövid határidőt, 30 napot biztosít a jogszabály.

Garanciális rendelkezésként rögzíti a 302/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, hogy a Kormány jogalkotási tervének és a miniszterek jogalkotási tájékoztatójának előkészítése során a jogharmonizációs célú jogalkotás tekintetében a jogharmonizációs javaslatok figyelembevételével kell eljárni. Gondot kell tehát fordítani arra, hogy a Kormány és a miniszterek munkaterveiből se maradjon ki a jogharmonizációs célú kodifikációs feladatok tervezése.

Az igazságügyi miniszternek kiemelt feladatai vannak a jogharmonizációs programozás és a jogharmonizációs feladatok teljesítésének ellenőrzése területén. A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet szerint az igazságügyi miniszter hangolja össze az Európai Unió jogának való megfelelés céljából folytatott jogharmonizációs tevékenységet. Ennek keretében többek között kidolgozza a jogharmonizáció programozásának rendjét, jogharmonizációs adatbázist vezet, figyelemmel kíséri és előmozdítja a jogharmonizációs feladatok teljesítését, és intézkedik a lejárt határidejű jogharmonizációs feladatok teljesítése iránt. Ezzel összhangban a 302/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet úgy rendelkezik, hogy igazságügyért felelős miniszter a jogharmonizációs javaslatok tartalmát adatbázisba rögzíti. Ennek segítségével követi figyelemmel a jogharmonizációs programozással és a jogharmonizációs célú jogalkotással kapcsolatos feladatok teljesülését. E feladatának teljesítése érdekében a külügyminiszterrel közösen rendszeresen beszámol a Kormánynak a jogharmonizációs feladatokban tapasztalható elmaradásokról. Ha jelentős késedelem állapítható meg, illetve sürgős esetben külön előterjesztést is készít a Kormány számára. E mellett a már elfogadott jogharmonizációs javaslat is csak indokolt esetben, és csak az igazságügyért felelős miniszter jóváhagyásával módosítható úgy, hogy az eredetileg az uniós jogi aktus átültetésére vagy végrehajtására nyitva álló határidőt megelőző időpontra ütemezett jogalkotási feladat e határidőt követően valósuljon meg.

Az igazságügyi miniszter jogharmonizációs programozást érintő feladatait a minisztériumon belül az Igazságügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2014. (XI. 14.) IM utasítás alapján az Európai Unió és Nemzetközi Igazságügyi Együttműködésért Felelős Államtitkár irányítása alatt működő Európai Unió Igazságügyi Együttműködésért Felelős helyettes államtitkárhoz tartozó Európai Unió Jogi Főosztály látja el. A minisztérium SzMSz-e szerint e főosztály rendezi jogharmonizációs adatbázisba a jogharmonizációs feladatokat, és végzi a jogharmonizációs adatbázis karbantartását és fejlesztését. Figyelemmel kíséri az Európai Unió

jogának változását, új jogi aktusok kibocsátását, és közreműködik az ezekből következő jogalkotási műveletek meghatározásában, ennek keretében tájékoztatja a minisztérium kodifikációs feladatokat ellátó szervezeti egységeit a feladatkörükbe tartozó európai uniós jogi aktusok kibocsátásáról és változásáról. Ezen felül jelentést, illetve előterjesztést készít a jogharmonizáció helyzetéről a Kormány számára.

Szorosan nem tartozik a témánkhoz, de érdemesnek tartom itt megjegyezni, hogy az említett jogharmonizációs adatbázis nyilvános felülettel is rendelkezik, ami a jogharmonizacio.gov.hu címen érhető el. Az adatbázis tartalma hasznos segítséget nyújthat mind a jogász kollégák, mind a jogkereső állampolgárok számára, ha arról szeretnének tájékozódni, hogy pontosan mely hazai jogszabályok szolgálják egy adott uniós jogi aktusnak való megfelelést.

A jogharmonizációs programozás fent bemutatott intézményrendszere hivatott biztosítani tehát azt, hogy a belső jogalkotást igénylő uniós jogi aktusok kapcsán szükséges jogalkotásra kellő időben sor kerüljön. Az uniós tagságunkból fakadó kötelezettségeink teljesítése érdekében azonban, ahogy arról fentebb már esett szó, arra is figyelmet kell fordítani, hogy a jogharmonizációs jogalkotás során megszülető jogszabályok tartalmilag is kifogástalanok legyenek, azaz alkalmasak arra, hogy biztosítsák az uniós jog és a belső jog összhangját.

Magyarországon a jogharmonizációs célú jogszabályok elfogadása az általános jogalkotási rend szerint zajlik, és nem létezik a kormányzaton belül külön szervezeti egység sem, amely a jogharmonizációs célú jogalkotási feladatok elvégzéséért lenne felelős. A jogszabály-előkészítés kormányzati felelősségi rendje a jogharmonizációs célú jogszabálytervezetek tekintetében is irányadó, azaz minden kormányzati szerv a saját feladatkörében köteles a jogharmonizációs célú jogalkotás előkészítésére és elvégzésére.

A jogharmonizációs célú jogszabály megírása komoly felkészültséget igénylő jogász feladat. Figyelemmel kell lenni arra, hogy eltérő kodifikációs technikákat kell alkalmazni attól függően, hogy milyen típusú, milyen jogi természetű uniós aktsal dolgozunk. Továbbá ahhoz, hogy az uniós jog teljes körű érvényesülése biztosítva legyen, a kodifikátornak egyrészt ismernie kell a hazai jogszabályi környezetet, másrészt gondosan kell összevetnie a belső jogszabályi rendelkezést

az uniós jogi rendelkezéssel annak érdekében, hogy a munkája által megszülető jogszabály teljes mértékben biztosítsa a belső jog és az uniós jog összhangját.

Mivel hazánkban a jogharmonizációs célú ez a jogalkotás nincs egy konkrét kormányzati szervhez telepítve, szükség van egy olyan szereplőre, aki segítséget nyújt a jogharmonizációs célú jogszabálytervezetek előkészítőinek, tartalmilag ellenőrzi tevékenységüket és felelősséget visel a különböző kormányzati szerveknél előkészített jogszabályok uniós joggal való összhangjáért, valamint a nemzeti joggal való koherenciájáért. E feladat az igazságügyért felelős miniszterre hárul, aki a jogharmonizációs programozás ellenőrzésén túl a jogharmonizációs célú jogszabálytervezetek tartalmi ellenőrzésében is központi szerephez jut.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet szerint az igazságügyi miniszter minden jogszabály megalkotására irányuló előterjesztéshez kapcsolódóan nyilatkozik arról, hogy a tervezet összeegyeztethető-e az Európai Unió jogával, a nemzetközi szerződés szövegének végleges megállapítása előtt pedig véleményezi a nemzetközi szerződést annak érdekében, hogy összeegyeztethető legyen az Európai Unió jogával és illeszkedjen a jogrendszerbe.

Annak érdekében, hogy az igazságügyi miniszter e feladatát el tudja látni, a jogszabálytervezetek tárcaközi egyeztetése során valamennyi tervezetet meg kell küldeni az Igazságügyi Minisztériumnak véleményezés céljából. A minisztériumon belül az Igazságügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2014. (XI. 14.) IM utasítás szerint a már említett Európai Unió Jogi Főosztály az a szervezeti egység, amelynek feladata, hogy az Európai Unió jogának való megfelelés szempontjából véleményezze a jogszabálytervezeteket, a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos előterjesztéseket, és a közjogi szervezetszabályozó eszközök tervezeteit.

A jogszabálytervezetek uniós joggal való összhangjának ellenőrzéséhez az egyik legfontosabb eszköz a megfelelési táblázat. A 302/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet előírja, hogy jogharmonizációs feladatok teljesítésének ellenőrizhetősége érdekében az uniós jogi aktusok átültetését vagy végrehajtását szolgáló jogszabály-tervezetekhez a jogszabályt előkészítő

miniszternek megfelelési táblázatot kell mellékelnie. A kormányrendelet melléklete tartalmazza a táblázat elkészítésére kötelezően alkalmazandó formát. A táblázat formátumát használva a kodifikátor az uniós jogi aktus egyes cikkeihez, szükség szerint a cikkek bekezdéseihez, albekezdéseihez rendeli hozzá a jogharmonizációs célú jogszabálytervezet(ek), vagy az átültetést vagy végrehajtást biztosító elfogadott jogszabály(ok) rendelkezéseit ugyancsak §-ra, bekezdésekre, pontokra lebontva. A pontosan kitöltött táblázat ezért jelentős segítséget nyújt a jogharmonizációs célú jogszabálytervezet tartalmi ellenőrzéséhez.

A megfelelési táblázatok elkészítése egyébként nemcsak a hazai jog által támasztott elvárás. Azon uniós jogi aktusok esetében, amelyek az átültetést vagy végrehajtást szolgáló hazai jogszabályok notifikációját is előírják az Európai Bizottság részére, a notifikáció során a véglegesített megfelelési táblázatot is legtöbbször a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani. Vagyis a Bizottság is segítségül hívhatja a megfelelési táblázatok az uniós jogi aktusok belső jogi transzformációjának értékeléséhez, és amennyiben hiányosságot tapasztal, kötelezettségzegési eljárás megindítására kerülhet sor.

A jogharmonizációs jogalkotás magyarországi intézményrendszerének áttekintését követően felmerülhet a kérdés, hogy vajon ez az intézményrendszer mennyire működik hatékonyan, megfelelő keretet biztosít-e a magyar jog uniós joggal való összhangjának biztosításához. A kérdés megválaszolásához az Európai Bizottság által gyűjtött adatokat hívhatjuk segítségül. Ha nem is a teljes uniós joganyag tekintetében, de a belső piaci irányelvek átültetésére vonatkozó teljesítményünkről ugyanis konkrét adatok állnak rendelkezésre. Az Európai Bizottság 1997 óta teszi közzé belső piaci eredménytábláját, általában évente kétszer, amely összehasonlítható módon számol be az egyes tagállamok belső piaci irányelvek átültetését érintő eredményeiről. Az eredménytáblákban a csatlakozásunk óta Magyarországra vonatkozóan is megtaláljuk a Bizottság által közzétett adatokat.

A Bizottság a belső piaci irányelvek átültetése és megfelelő alkalmazása kapcsán elért tagállami eredményeket különböző szempontok alapján vizsgálja. Az eredménytáblában szereplő mutatók a következők: transzpozíciós deficit; két éve vagy az meghaladóan át nem ültetett irányelvek száma; a határidőre át nem ültetett irányelvek átültetéséhez szükséges átlagos

időtartam hónapokban kifejezve; a nem megfelelően átültetett irányelvek aránya valamennyi átültetett belső piaci irányelvhez képest; a belső piaci uniós jogi aktusok megsértése miatt folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások száma; a folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások lezárásához átlagosan szükséges időtartam.

Az egyik legfontosabb mutató az átültetési deficit, ami azt mutatja meg, hogy azon belső piaci irányelveknek, amelyek tekintetében az átültetési határidő lejárt, hány százalékát nem ültette át az adott tagállam a nemzeti jogába határidőre. Az európai állam-és kormányfők a 2007. március 8-9-i brüsszeli Európai Tanácson elérendő célként tűzték ki, hogy a tagállamok átültetési deficitje ne haladja meg az 1 %-ot, ezt megelőzően a hiánycél 1,5 % volt, majd 2011-ben az egységes piaci intézkedéscsomag már a 0,5 %-ot tűzte ki célul.

A belső piaci eredménytáblákból megtudhatjuk, hogy uniós átlagban az átültetési deficit a csatlakozásunkkor 3,6 % volt, hazánk átültetési deficitje pedig 2 %. Ezt követően Magyarország átültetési hiánya 0,4 % és 1,4 % körül mozgott. 2007 novemberében a deficitünk egybeesett az uniós átlaggal (ekkor 1,2 %), ahogy 2013 májusában (0,6 %) és novemberében (0,7 %) is. 2010 novembere és 2011 novembere között Magyarország átültetési hiányértéke 1,4 %-os eredménnyel meghaladta az uniós átlagot, ezen időpontokat leszámítva azonban hazánk teljesítménye az uniós átlaghoz képest jobb, sokszor lényegesen jobb volt. A 2004 és 2010 közötti időszakban a többi uniós tagállammal összehasonlítva e mutató tekintetében igencsak jó eredményt értünk el, és ebben az időszakban végig sikerült teljesítenünk a deficit megengedett mértékére vonatkozó uniós célkitűzést is. A 2010 és 2011 között mért visszaesést követően eredményünk ismét javult, a 2012 és 2014 közötti periódusban nagyjából az uniós átlaggal együtt mozgott azzal, hogy többnyire jobb eredményt értünk el az átlaghoz képest. Megjegyzendő, hogy erre az időszakra a korábban rosszabbul teljesítő tagállamok is komoly erőfeszítéseket tettek, és sikerült az átültetési deficitjüket 0,5 % körüli értékre leszorítaniuk, ebből adódóan hazánk vonatkozásában sem voltak már mérhetőek a tagállami átlaghoz képest lényegesen jobb eredmények.

Az átültetési deficit mellett a témánk szempontjából a belső piaci eredménytáblák egy másik fontos mutatója a nem megfelelően átültetett belső piaci irányelvek arányát mutatja meg az összes olyan irányelvhez képest, amely tekintetében a Bizottságnak történt bejelentés alapján a

hazai átültetés befejeződött. E mutató szerint hazánk eredménye az utóbbi években az uniós átlag körül mozog, általában az uniós átlaghoz képest kicsit jobb. Legutoljára 2012 májusában értünk el e mutató tekintetében az átlagnál rosszabb eredményt 0,8 %-kal, amikor is az uniós átlag 0,7 % volt.

A hazánkkal szemben a belső piaci irányelvek kapcsán folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások száma természetesen a csatlakozásunk után folyamatosan emelkedett, a 2006 és 2014 közötti időszakban általában 20 és 30 eljárás között mozgott. A legtöbb, szám szerint 32 eljárás hazánkkal szemben 2009 novemberében volt folyamatban. A csatlakozásunk óta azonban a Magyarországgal szemben folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások száma mindvégig lényegesen az uniós átlag alatt maradt. A tagállamoknak az átültetési deficithez hasonlóan napjainkra a folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások számát is sikerült lecsökkenteni a csatlakozásunkkor mérhető átlagosan 45-50 eljárásról 30 eljárásra, az uniós átlag azonban még mindig rosszabb hazánk eredményénél.

Mindebből levonható az a következtetés, hogy Magyarországon a jogharmonizációs jogalkotás tagállami összehasonlításban eredményes, a jogharmonizációs programozásra, a programozás ellenőrzésére felállított rendszer hatékonyan működik, és az uniós jog belső jogunkban való tartalmilag helyes beépítéséhez szükséges szempontok is - az igazságügyi miniszter közreműködésével - többnyire érvényre jutnak a jogharmonizációs célú jogszabálytervezetek előkészítése, egyeztetése és elfogadása során. Végezetül tekintsük át a legfontosabb hazánkra vonatkozó adatokat a legfrissebb, 2014 júliusi belső piaci eredménytáblából: átültetési deficit 0,6 % (uniós átlag 0,5 %), határidőre át nem ültetett irányelvek száma 7, a késedelem egy esetben sem éri el a 2 évet, átlagos átültetési késedelem:7,4 hónap (uniós átlag 9,2 hónap), nem megfelelően átültetett irányelvek aránya 0,5 % (uniós átlag 0,7 %), folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások száma 25 (uniós átlag 30), az eljárások lezárásához szükséges időtartam 23,3 hónap (uniós átlag 26,9 hónap).